

Koe geologian ihmeet Kämpälikön Kivipuistossa

Tervetuloa Kämpälikön Kivipuistoon, paikkaan, jossa luonnonvoimien muovaamat maisemat ja geologian historia avautuvat ainutlaatuisella tavalla. Seinäjoen Kyrkösjärven läheisyydessä sijaitseva Kivipuisto vie sinut aikamatkalle lähes kahden miljardin vuoden taakse, jääkauden hiomille kallioille ja kivien kätkeisiin tarinoihin.

700 metriä pitkä esteetön Kämpälikön Kivipolku kulkee kauniin havumetsän halki, missä korkeat männyt huojuvat tuulussa ja auringon säteet leikkivät polulle asettuneilla kivinäytteillä. Polun varrella avautuu levollinen ja kaunis luonto, joka kutsuu pysähtymään ja nauttimaan maisemista. Sijaintinsa ansiosta Seinäjoen keskussairaalan läheisyydessä Kivipuisto on helposti saavutettava vierailukohde kaikille.

Geologia elämyksenä ja oppimisena

Geologit **Teemu Öhman** ja **Satu Hietala** ovat suunnitelleet Kämpälikön Kivipolun siten, että se tuo geologian lähelle ja tekee siitä ymmärrettävää sekä visuaalisesti vaikuttavaa. Lakeuden Elämysliikunta ry:n projektipäällikkö **Hannu Salon** luotsaama talkooporukka on ollut keskeisessä roolissa reitin toteutuksessa.

Kivipihassa voit tutustua kahdeksaan kiveen Seinäjoen lähialueelta, jokainen niistä kätkee sisäänsä tarinoita maapallon dramaattisista muutoksista ja kehityksestä. **Kivipolun** varrella voit ihailla 22 kivinäytettä ja antaa ajatusten vaeltaa ajassa taaksepäin. Infotaulut kertovat yksityiskohtaisesti kivien synnystä ja käyttötarkoituksista. Saat käsityksen siitä, kuinka nämä vaikuttavat lohkarieet ovat toimineet paitsi luonnonvoimien tallenteina, myös ihmisen tarpeisiin sovellettuina rakennusmateriaaleina ja raaka-aineina.

Puisto tarjoaa elämyksiä kaikenikäisille

Lasten mielikuvitusta herättää Kämpälikön Kivipolun liikuntasatu, kun taas aikuisille on tarjolla syvällistä tietoa kivistä ja geologisista ilmiöistä. Reitin varrelta löytyvät myös kaunis pikkulampi, raikas mäntymetsä, kukkaketo ja paljasjalkapolku sekä esteetön lasten Oravapolku, jotka täydentävät kokonaisvaltaista luontokokemusta. Tämä rauhallinen ympäristö houkuttelee hengittämään syvään ja nauttimaan luonnon kauneudesta.

Tule ja koe Kämpälikön Kivipolku - luonnon ihmeiden aarreaitta!

Kivipuiston lähtöpaikka: Luontotalo Kämpälikkö, Kyrkösvuorentie 26

Koordinaatit: N 62° 46' 10.959", E 22° 48' 49.329"

P 62° 46,183' I 22° 48,813'

ETRS-TM35FIN: N: 6966815; E: 286420

Lähtöpaikalla on tilava pysäköintialue, kolme esteetöntä parkkipaikkaa, tilaa linja-autoille, esteettömät wc-tilat sekä pyöräparkki, mikä tekee aloituksesta sujuvan jokaiselle vierailijalle. Helppokulkuinen ja tasainen reitti sopii eri-ikäisille ja -kuntoisille luonnossa liikkujille. Voit edetä omassa tahdissasi ja uppoutua muinaisen maankamaran tarinoihin. Leveä kivituhka- ja hiekkapintainen reitti tarjoaa esteettömän kulun niin pyörätuolilla, apuvälineillä ja lastenrattailla kulkeville kuin muillekin liikkumisrajoitteisille käyttäjille. Kämpälikön Kivipuisto on täydellinen retkikohde kaikille luonnon ja geologian ystäville. Se soveltuu erinomaisesti koululuokkien vierailukohteeksi.

Reittikuvaus

Käpälikön Kivipuistoon on helppo saapua niin autolla, bussilla kuin pyörälläkin. Kyrkösjärven uimarannan vieressä on iso parkkipaikka, pyörätelineet ja Y-talon bussipysäkki on kävelymatkan päässä. Ennen Kivipolulle lähtemistä kannattaa poiketa Käpälikön Luontotalossa tutustumassa Etelä-Pohjanmaan kuntakivikokoelmaan. Kokoelma esittelee alueen edustavimmat kivinäytteet ja paljastaa maankamaran piilotetut tarinat.

Käpälikön Kivipolun ensimmäinen osa, Kivipiha, sijaitsee Luontotalo Käpälikön ja Siriuskodan edustalla. Kivipihan kahdeksan kohdetta vievät Seinäjoen alueen kivilajeihin. Nämä kivet paljastavat luonnon salaisuuksia, joita monet kulkijat eivät tule ajatelleeksi. Lisäksi esillä on kivilajeja Pohjanmaalta ja Keski-Pohjanmaalta, jotka tarjoavat laajemman kuvan alueen geologiasta.

Kivipolku

Käpälikön Kivipolku on noin 700 m pitkä. Esteettömällä polulla on 21 varsinaista opastuskohdetta. Lisäksi yhdellä kohteella pääsee testaamaan taitojaan yleisimpien mineraalien tunnistuksessa.

Kivet on jaoteltu Kivipolulla löyhästi teemoittain. Polun alussa luodaan silmäys Seinäjoen tärkeimpiin kivilajeihin. Sen jälkeen Kivipolulla esitellään eri puolilla Länsi-Suomea pitkään käytössä olleita rakennuskiviä. Vulkaaniset kivilajit muistuttavat Suomen muinaisesta tulivuoritoiminnasta. Erilaiset malmikivet ja teollisuusmineraalit korostavat kallioperämme rikkauksien merkitystä jokapäiväiselle elämällemme. Toki polulla kohdataan niin Etelä-Pohjanmaan maakuntakivi kärnäiitti kuin Suomen kansalliskivi graniittikin. Polun lopuksi katsellaan Suomessa poikkeuksellisen nuoria lohkareita, eli vain noin 500 miljoonaa vuotta vanhoja Lauhanvuoren hiekkakiviä. Kivet kätkevät sisäänsä aarteita, jotka usein jäävät huomaamatta arjen kiireiden keskellä.

Ikkuna Seinäjoen teolliseen perintöön

Kivet ja mineraalit ovat elintärkeitä osia päivittäisessä elämässämme, ja niiden merkitys ulottuu syvälle teknologian kehitykseen ja teollisuuden historiaan. Seinäjoen alueella aloitettiin ruudinvalmistus vuonna 1825 Suomen ensimmäisessä ruutitehtaassa, **Östermyrassa**.

Vittingin merkittävä rautamalmiesiintymä on ollut keskeinen tekijä ruukkitoiminnan synnyssä, mikä on tehnyt Seinäjoesta kuuluisan rautatuotannon keskuksena. Ruutia valmistettiin sotilas- ja metsästysaseisiin. Ruudinvalmistus osoittautui kannattavammaksi kuin raudanjalostus. Rautamalmi on ollut ratkaiseva tekijä ruukkitoiminnan kehittämisessä ja seudun maineen vahvistamisessa. Käpälikön Kivipuisto on portti tähän rikkaaseen teolliseen perintöön, jossa kivet ja mineraalit kertovat alueen historiasta.

Tule ja tutustu historiaan ja geologiaan, joka on vaikuttanut Seinäjoen kehitykseen vuosisatojen ajan!

Luonto- ja liikuntaelämyksiä perheen jokaiselle jäsenelle

Polku on suunniteltu myös perheen pienimmille ja varhaiskasvatuksen ryhmille. Kivipolun liikuntasadussa sisilisko ystävineen johdattaa nuoret kävijät liikunnallisiin seikkailuihin metsän siimeksessä. Heittäydy hetkeksi sisiliskon seikkailuihin ja kehitä motorisia ja tunnetaitoja hausalla tavalla. Liikuntasadun ovat luoneet **Lakeuden Elämysliikunta ry** yhteistyössä **Seinäjoen varhaiskasvatuksen** kanssa. Sadun kirjoittajana on **Piia Taurula** ja kuvituksesta vastaa **Anne Rapo**. Opastaulut ovat kivipolulla sekä suomeksi että englanniksi.

Kivipolun alkupisteessä aikuisille on tarjolla **Lahja Ollin** laatima näkemys lapsen kasvutien eri kehitysvaiheista. Polku kulkee kauniiden istutusten ohi, joiden toteutuksesta vastaa **Lions Club Seinäjoki Aalto ry**. Reitin varrelta löytyy myös aidattu pikkulampi, joka lisää alueen viehätystä. Keskivaiheessa voit nauttia raikkaasta mäntymetsästä. Kivipolulta voit jatkaa perheen kanssa esteettömälle Oravapolulle ja Kyrkösjärven liikuntapuistoon, jossa on tarjolla erilaisia elämyksiä. Polun varrella koet, kuinka maapallon historia avautuu eteesi luonnon omissa taideteoksissa – kivissä, metsissä ja hiljaisessa luonnossa.

**Lähde Kpälikön Kivipuistoon ja koe luonnon sekä geologian ihmeet ympäri vuoden!
Kivipolku odottaa sinua – lähde elämysmatkalle Seinäjoen geologiseen rikkauteen!**

Teksti: Hannu Salo ja Teemu Öhman, Katrin Tiittanen Seinäjoki



Kiilleliuske on Seinäjoen yleisimpiä kivilajeja.



Lappajärven kraatterin syntyessä muodostunut kärnäitti on Etelä-Pohjanmaan maakuntakivi.



Kivipuistossa pääsee tutustumaan pallogabron kaltaisiin harvinaisuuksiin.



Kivipuistossa esitellään myös tällaisten pegmatiittisilokallioiden syntyä.

KÄPÄLIKÖN KIVIPUISTO

Paljasjalkapolku

Käpälikön kivipuisto koostuu 700 metrin mittaisesta kivipolusta ja kivipihaista. Kivipolulla on 22 kohteita ja kivipihaissa 8 kohteita. Yhdessä ne muodostavat esteettömän geologisen oppimisreitin Seinäjoen Kyrkösjärvellä Luontotalo Käpälikön välittömässä läheisyydessä.

Kukkaketo

Kivipuistossa esitellään ns. vanhan Vaasan läänin alueen kallioperää lohkareiden ja kalliojaljastumien avulla. Alueen geologisen historian lisäksi polulla on mahdollista oppia, millaisia käyttötarkoituksia kivillä on aiemmin ollut ja mihin niitä käytetään nykypäivänä.

Kivipuiston suunnittelusta ovat vastanneet geologit Teemu Ohman ja Satu Hietala, sekä projektipäällikkö Hannu Salo. Käytännön toteutuksesta on huolehtinut Lakeuden elämysliikunnan aktiivinen talkooporukka Hannu Salon johdolla. Kivipolkua koristavat myös monipuoliset istutukset, jonka toteutuksen on hoitanut Lions Club Seinäjoki Aalto ry. Kivipuistohankkeen rahoitus on saatu Leader Liiveri ry:ltä.

Tervetuloa Käpälikön Kivipuistoon!

KÄPÄLIKÖ ROCK PARK

The Käpälikö Rock Park consists of a 700-meter-long geological rock trail and a rock yard. The rock trail features 22 geological sites, and the stone yard hosts 8 sites. Together, they form an accessible geological learning path near Kyrkösjärvi in Seinäjoki, close to the Käpälikö Nature House.

The Rock Park showcases the bedrock of western Finland through boulders and outcrops. In addition to the area's geological history, the trail provides information on the historical uses of various rock types and dimension stones and their applications today.

The Rock Park was designed by geologists Teemu Ohman and Satu Hietala, along with project manager Hannu Salo. The practical implementation was carried out by the active volunteer group of Lakeuden Elämysliikunta, led by Hannu Salo. The rock trail is also adorned with diverse plantings, carried out by the Lions Club Seinäjoki Aalto ry. The Rock Park project was funded by Leader Liiveri ry.

Welcome to the Käpälikö Rock Park!

Urallitti-plagioklaasiporfyriitti

Kaatialan pegmatiitti

Haapaluoman pegmatiitti

KIVIPOLKU

Vimpelin kalkkikivi

Lumikvartsi

Rautamalmi

Spodumeenipegmatiitti

Oravapolku

Terveysmetsä

Hiekkakivi ja konglomeraatti

Vaasan graniitti ja siirtolohkareet

Kiilleluske ja porfyriitti

Vaasan graniitti

Tunnista mineraalit

Kiilleluske ja porfyriitti

Käpälikö

Pegmatiittisilokallio ja moreeni

Kirjomaasälpä

Graniitti

Hapan turfiitti

Metavulkaniitti

Metalaava

Kiilleluske ja liuskaisuus

Simpsonin metasortti ja sinkkivarsi

Sirius-kota

Käpälikö

Kioski

info

Leikkipaikka

A

C

B

D

H

G

E

F



LEADER

Liiveri

Seinäjoki

LAKUUDEN ELÄMYSLIIKUNTA

- A. Kiilleluske ja pegmatiitti
- B. Pegmatiitti ja kiilleteet
- C. Graniittigneissi
- D. Konkreetti kiillegneississä
- E. Polmutus
- F. Limoniitti
- G. Pallokivi
- H. Pegmatiittisilokallio